

ఒక్క వాన చాలు

రాత్రి పదిగంటలు దాటినా మా యవ్వారం ఆగలేదు. ఏవేవో లోకాభిరామాయణాలు దొర్లుతున్నాయి. చెత్త కథలు పురివిప్పుకొంటున్నాయి. డ్రామా పద్యాలు గొంతు సవరించుకొంటున్నాయి.

కొందరు కూర్చుని ఉన్నారు. ఇంకొందరు పడుకొని ఉన్నారు. అర్థగంటకోసారి ఎవరో లేచి టార్పిలైటు వెలుగును చుట్టూ చేలకేసి నిశితంగా ప్రసరింపజేస్తూ గుడ్డిగా కేకలేస్తున్నారు.

వాళ్ళకేకలు అందుకొని దూరపు చేలల్లోంచి తిరిగి కేకలు విన్పిస్తున్నాయి.

తలకింద చేతులుంచుకొని వెల్లకిలా పడుకొని పైకి చూస్తున్నాను నేను. ఎండిపోయి గవ్వలు బైటపడ్డ చెరువులా ఉంది ఆకాశం.

ఉత్తర కార్తె దాటిపోతోంది. వారంరోజుల్నించి తూర్పు గాలులుకూడా మొదలయ్యాయి. ఒక మేఘపు తునక ఆకాశంలోకి రాలేదు.

పైర్లు వాడుతున్నాయి.

“ఒక్క వాన కురిస్తే ఎంత బావుండు!” మనస్సులో అనుకోబోయి పైకి అనేశాను. ఆ మాటతో అక్కడ నిశ్శబ్దం అలముకుంది. అందరి మనస్సులూ గతి తప్పినట్లున్నాయి.

“చారెడు మబ్బు తునకన్నా లేకుండా సుక్కలట్టా ఇరగబడి కాస్పాంటే వానెట్టొస్తది?” గురప్పడు అన్నాడు.

“దాన్డేముంది. దేవుడు కన్ను దెర్పాలగాని పిడికెడు మబ్బెంతసేసొస్తది! వంకలు, వాగులు సెరువుల్దొరువులు ఏకం కాడానికి ఎంతసేపు పడ్డది!” ఆచారి అందుకొన్నాడు.

“ఒక్క వానొస్తే చాలు - ముక్కాలు పంట దక్కినట్టే” రమణ అంటున్నాడు.

“పదిరోజులట్టే ఉంటే గుంటికలు కట్టాల” కృష్ణగొంతు బాధతో సుడులు దిరిగింది.

“వానొస్తదెన్నా! కాయంగా వస్తది” మూగెన్న అన్నాడు.

“అదో... అట్టా సూడండ్రీ,” వేలెత్తి చూపాడు.

అందరి చూపులూ అటుకేసి తిరిగాయి.

అప్పుడే కొండల్లోంచి చందమామ వెన్నెల నవ్వుల్తో బైటకొచ్చేందుకు ప్రయత్నిస్తోంది. ఆ వెలుగుల్ని అడ్డుకుంటూ ఒక దుప్పటి పొడవున్న నల్లటి మేఘపు తునక... కొండల వెనక నించి మేఘాల మంద ఉనికిని తెలుపుతూ, తళుక్కుమనే మెరుపు...వెనకే ఉరుము.

“ఉత్తర కార్తెలో ఉరుముతే కాయంగా వానొచ్చుద్దెన్నా!” అనుభవ జ్ఞానాన్ని మాముందు పరుస్తున్నాడు మూగెన్న.

నా మనస్సులో ఏ మూలనించో ఆనంద తరంగం ఆశల నురువుతో తీరంకేసి పరువెత్తు కొస్తోంది... కమ్మని వార్త అది.

మాలో మూగెన్న ఒక్కడే వృద్ధుడు. మిగిలిన వాళ్ళమంతా ముప్పైఏళ్ళలోపు యువకులమే. రోజూ రాత్రి ఏడుగంటల కల్లా మాచేనికి దక్షిణపువైపు వంక గట్టుమీద ఇట్లా సమావేశమవటం, నిద్రొచ్చేదాకా మాట్లాడుతూ గడపటం మామూలైంది. మరో అర్థగంటకు ఒకరొకరూ లేచి తమ చేలకేసి సాగారు.

ఈటె కట్టె నేలమీద పొడుస్తూ, చేలోని మంచెవద్దకు చేరుకొన్నాను నేను. చాలామంది గుడిసె లేసుకున్నారు. గుడిసెల్లేని నాలాంటి వాళ్ళం మంచెలేసుకొని ప్లాస్టిక్ పేపరుగూడలు వెంట తెచ్చుకొంటున్నాము.

కరవుకు తోడు అడవి పండుల పోడు ఎక్కువైంది. ఏమారితే చాలు చేనంతా దున్ని పారేస్తున్నాయి.

మంచెమీద పడుకొని తూర్పు దిశకేసి చూస్తున్నాను.

మూగెన్న రేపిన ఆశ నాలో పెరుగున్నంత వేగంగా అక్కడ మేఘం వృద్ధి కాలేదు. సగం రాత్రికయినా తన నడక వేగాన్ని పెంచుకొని అది మాచేలమీద వర్షిస్తూ పయనిస్తుందనే నమ్ముతున్నాను.

అప్పుడప్పుడు పంది పిల్లలా గుర్రు గుర్రు మంటున్న మేఘాన్ని ప్రేమగా చూస్తూ నిద్రలోకి జారుకొన్నాను.

రాత్రి ఒంటిగంట ప్రాంతంలో ఉలికిపాటుగా మెలకువ వచ్చింది. అదరా బాదరా లేచి టార్చిలైటు వెలుగును చేనంతా తిప్పాను. తలపైకెత్తెసరికి ఆకాశంలోకి రెండు బారల పైకెక్కి విశాలంగా విస్తరించుకొంటోన్న మేఘం కన్పించింది. అప్పుడు అర్థమైంది అది పంది అరుపు కాదని ఉరుమని.

మేఘాన్ని ఆప్యాయంగా చూస్తూ మళ్ళీ నిద్రలోకి జారుకున్నాను.

ఎంతసేపు నిద్రపోయానో తెలీదు. మళ్ళీ అదే అరుపు చెవి గూబను తడుతూ. మెలకువ వచ్చింది గాని కళ్ళు తెరవబుద్ధి కాలేదు. మేఘం నడిమింటికి వచ్చుంటుంది. అందరికీ జాగ్రత్తలు చెబుతోంది కాబోలు, సగం తడిసే దాకా నేను 'గూడ' కప్పు కోదల్చుకోలేదు. నా శరీరం వాన చినుకు స్పర్శకోసం అర్రులు చాస్తోంది.

తిరిగి అదే శబ్దం - రెండు మూడు మేఘాలు సంభాషించుకొంటున్నట్లుగా నా కనుమాన మొచ్చింది.

శబ్దం పైనించి కాదు. చేలోంచే.

గబుక్కున కళ్ళు తెరిచాను.

ఆకాశం నిర్మలంగా ఉంది. ఒక్క మేఘపు తునక కూడా లేదు. ఇంద్రజాలం చేసినట్లు మాయమై వుంది.

అంటే... ఆ అరుపు...?

టార్చి అందుకొంటూనే చివుక్కున లేచి కూచుని వంకవైపుగా చేలోకి వెలుతురు గుప్పించాను.

నల్లటి గుండ్రాళ్ళు పేర్చినట్లుగా పండుల మంద.

అప్రయత్నంగానే నా నోటినుంచి నరాలన్నీ తెగిపోయేలా ఒక పోలికేక విచ్చుకొచ్చింది. పక్కనున్న ఈటెను అందుకొని మంచెకొయ్యలకేసి బలంగా బాదుతూ కేకలేయ సాగాను.

నాకేకలందుకొని పక్క చేలల్లోని వ్యక్తులంతా గొంతుచించుకొని ప్రతిగా కేకలేయటం మొదలెట్టారు. బాగా అలవాటు పడ్డాయి కాబట్టి పండులు బెదరలేదు.

ఈటె కట్టెతో సహా గుభిల్లున కిందకు దూకాను నేను.

పండులకు ఎదురుగా వెళ్ళటం దుస్సాహసమే అవుతుంది. మూర్ఖంగా మనిషి మీదకు వచ్చి ముట్టెతో పడగొడతాయి అవి.

జరుగుతోన్న పంట నష్టం ముందు అదంతా స్ఫురించలేదు. ఈటె పైకెత్తి వాటికేసి గురిజేస్తూ చావుకేకలేస్తూ ముందుకు దూసుకెళ్ళసాగాను.

నా మిత్రులంతా ఇటుకేసే పరుగెత్తుకొస్తున్నట్లు వాళ్ళకేకల వల్ల తెలుస్తోంది. ఎవరో పటాకాయ కాల్చినట్లున్నారు. పెద్ద శబ్దమైంది.

ఇంత గొప్ప యుద్ధ వాతావరణం సృష్టించటం మూలంగా నేను వాటిమీద ఈటె ప్రయోగించే లోపలే పండులు బెదిరి వంకలోకి దూకాయి.

తర్వాత అవి మరెవరికీ అందలేదు.

ఇక తెల్లార్లు నిద్ర రాలేదు. ఒకని కేక మరొకడు అందుకొంటూ కోళ్ళు కూసే దాకా ఆ పరిసరాల్ని నిద్రపోనీలేదు.

తెల్లారు రూమున ఇంటికెల్తుంటే ముందు నడుస్తోన్న మోహన్ వద్ద ఏదో వస్తువు లోపించినట్లుగా అనిపించింది. పరిశీలించి అడిగాను. 'గొడుగు తెచ్చుకోలేదేమని.

ఒకచేతిలో ఏదో ఒక ఆయుధం, మరోచేతిలో టార్చి, భుజాన దుప్పటి, కాళ్ళకు చెప్పులతో పాటు గొడుగో, ప్లాస్టిక్ గూడో వెంట తెచ్చుకోవడం అలవాటు.

మోహన్ నవ్వాడు. "వానొచ్చేదాకా తెచ్చుకోగూడదనుకొన్నే మామా! తద్దాలనిపిస్తోంది. నాని నాని వొనికి పోవాలనిపిస్తోంది. అప్పుడ్డాకా చెత్రి తెచ్చుకొనేదే లేదు" చెప్పాడు.

నాకు గుండెల్లో ఎక్కడో చెమ్మగిల్లినట్లుగా అనిపించింది.

'వాన ఖచ్చితంగా రావాలి. వస్తుంది - ఇప్పుడే కాకున్నా కార్తె సంధిలోనైనా'

మధ్యాహ్నం మానాన్న కూడా అదే చెప్పాడు.

రాత్రి ఏడుగంటలకు వాతావరణం సూచనలో రాయలసీమకు అక్కడక్కడా వానయోగమున్నట్లు ఆకాశవాణి చెప్పింది.

మనస్సులో తృప్తిగా ఉంది.

ఈయేడు మంచి అదనులో పదనవటం వల్ల పదిరోజులు ముందే విత్తనం పడింది. పైరు జుట్టుపట్టి పీకినట్లుగా ఎదిగొచ్చింది.

ఇప్పుడొక వాన కురిస్తే చాలు.

* * * *

ఉరిమి ఉరిమి ఉత్తర కార్తె దాటింది. హస్తలో సగం జరిగింది. వాన ఒంగలేదు. పైరంతా కొసలు కొసలు ఎండిపోయింది. భూమిలోకి చొచ్చుకుపోయిన ఊడలు పిందెలయి ఎదగాల్సిన పరువంలో, పుప్పవతులయి మూలన ఒద్దికగా కూచోవాల్సిన తరుణంలో, చుట్టూ మట్టి పొత్తిళ్ళు మాడిపోయాయి. వాటి బతుకు ఇగిరిపోయింది.

చెరువు తెగిపోకుంటే ఇంత బాధలుండేటివి కావు. చెరువుకింద వరి పండకున్నా వేరుశనగకు ఒక తడి అందేది. తెగిన చెరువుకట్ట రాజకీయ శిఖండుల స్వార్థపు 'ముష్టి'

యుద్ధాల మధ్య మరమ్మతులకు నోచుకోలేక సర్కారు తుమ్మకంపను ఒంటినిండా పెంచుకొంటోంది.

ఉదయం పోరుమామిళ్ళ వెళ్ళినపుడు మా ఫ్రెండొకడు తటస్థపడ్డాడు. కోస్తా ఏరియాలో అగ్రికల్చరల్ ఆఫీసర్ గా పన్నేస్తున్నాడు. “ఈ ఏరియాలో వేరుశనగకు బాగా తెగులున్నట్లుంది” అన్నాడు.

ప్రశ్నార్థకంగా అతనికేసి చూశాను.

“దగ్గర కెళ్ళి పరిశీలించలేదు. గాని బస్సులోంచి గమనిస్తే... ఆకులమీద పొడలుపొడలుగా మచ్చలు... తిక్కా తెగులున్నట్లుంది.... భూమిలో జింకు ధాతులోపమున్నట్లుంది...” ఇంకా ఏదో చెప్పబోతుండగా ఫక్కున నవ్వాను నేను.

ఆశ్చర్యంగా నాకేసి చూశాడు.

“అన్ని తెగుళ్ళను మింగే పెద్ద తెగులుంది. దాన్ని గమనించలేదా?” అడిగాను.

“అంటే..?”

“కరువు.”

తర్వాత ఈ ప్రాంత పరిస్థితిని గురించి చాలాసేపు మాట్లాడుకొన్నాము. పండుల కావలి గుర్తొచ్చి పెందలాడే ఇంటికి చేరుకొన్నాను.

రోజులు గడిచిపోతున్నాయి.

ఎండిపోతున్న పైరు రోజు రోజుకి నాగుండెల్లో వేదనని పెంచుతోంది. అప్పురూపంలో వచ్చిన పెట్టుబడి వడ్డీల కండలు పెంచుకొని నాతలమీద తన వామన పాదాన్ని మోపుతున్నట్లుగా అన్నిస్తోంది.

ఉద్యోగపు వేటలో ఓడిపోయి సర్టిఫికెట్ల అస్త్ర శస్త్రాల్ని మూలన విసరి కుల వృత్తితోనన్నా కడుపు నింపుకొందామని చేసిన నా ప్రయత్నం పట్ల నాకు నమ్మకం సన్నగిల్లుతోంది.

“వాన ఖాయంగా వస్తది నాయినా! కొత్త సేద్యగాల్లయి మీరు భయపడ్డాండ్రు గాని వానరాకుంటే పైర్లు ఎట్లన్నాయె మనుషులు బతుకతరా?” మానాన్న ధైర్యం చెబుతూనే ఉన్నాడు.

సాయంత్రం మా ఇంటి ముందు అరుగుమీద కూచుని ఉన్న అంబారపు సుబ్బులు వద్దకెళ్ళాను - “తాతా! వానొస్తదంటవా?” అని.

ఆయన ఆకాశంకేసి చాలాసేపు పరిశీలించి చూసి “వచ్చదోయ్!” అన్నాడు.

“నిన్న మొన్నగూడా సూసినా. తూరుపుక్క జలరేకలు తీర్చినైయ్. ఖాయంగా రొండు మూడ్రోజుల్లో రావాల” చెప్పాడు సున్నం నోట వేసికొంటూ.

హస్తకారై దాటుతోంది.

“ఇప్పుడయినా ఒక్క పదనయితే బావుండు. సగం పంటన్నా దక్కుద్ది”

* * * *

ఆకాశంలో ఆశల గుడ్లను పొదగటం తప్ప అవి పిగలటం లేదు. మబ్బుల పక్షులై ఆకాశమంతా రెక్కలు విప్పలేదు. గొంతు విప్పి చినుకుగీతాన్ని పాడటం లేదు.

పగుళ్లు ఎండ కాలాన్ని మరిపిస్తున్నాయి.

చిత్తకారైలో కనీసం చిత్తమోదయినా పడుతుందేమోనని గగనం కేసి మోరలెత్తి అదేపనిగా చూస్తున్నాము.

ఏ గుంటల్లో చూసినా కుప్పతెప్పలుగా చేపలుండే సమయం. ప్రతి చేపా తనలో సగం పరిమాణమున్న గుడ్డును కడుపునిండా మోస్తూ, సొద్దరొట్టెల్లోకి కూరొండుకొంటే బహు పసందుగా ఉండేకాలం.

ఎక్కడా నీటి చుక్కలేదు.

ఎవరి పెరట్లోంచి చేపలు తోమిన నీచువాసన గమ్మున మొహాన కొట్టటం లేదు. వేరుశనగ దాదాపు ఎండిపోవచ్చింది. చెట్టుకు ఒకటి రెండు కంటే ఎక్కువ కాయల్లేవు. మధ్యాహ్నం మా కళ్ళం వద్ద చింత చెట్టుకింద కూచుని ఉన్న సుబ్బులు తాత వద్దకెళ్ళి “ఇంకా వానొస్తదంటావా తాతా?” అడిగాను.

“కూకో సెబ్బా.” అన్నాడు నాకేసి ఎగాదిగా చూసి.

ఎదురుగా కూచున్నాను. మరో నలుగురు వచ్చి చేరారు.

“ఒరే అబ్బీ! బీడి ముక్క యియ్యరా” పిచ్చన్నకేసి చూస్తూ అడిగాడు తాత. పిచ్చన్న అందించగానే కాల్చి పొగ వదల్తూ చిన్న సుద్ద పేలికను ఏరి చేతికి తీసికొన్నాడు. ఓ వైపు ఎంగిలితో తేమజేస్తూ “ఇది పచ్చి” అన్నాడు. తేమలేని వైపు చూపి “ఇది వొత్తి” చెప్పాడు.

“కోరుకో! పచ్చే? వర్తే?” నాకేసి చూస్తూ అడిగాడు.

“పచ్చి” చెప్పాను. కుతూహలంగా ఉంది నాకు.

సుద్దపేలికను పైకెగరేశాడు.

కింద పడగానే దానికేసి చూశాము.

“పచ్చి - వాన ఖాయంగా వస్తుంది” చెప్పాడు సుబ్బులు తాత.

తర్వాత గులకరాళ్ళు ఏరి పిడికెడుతో పట్టుకొచ్చి సరిబేసి చెప్పమన్నారు. అందులో కూడా నాకనుకూలంగానే వచ్చింది ఫలితం.

ఏదో తృప్తిగా ఉంది.

వానొస్తుందని భావించుకోవటంలో అందమైన ఆనందం లోలోపల రగులుతోంది.

చేలవద్ద కెళ్ళేటప్పుడు వచ్చేటప్పుడు ఎదురైన ప్రతి మనిషిని అవసరమున్నా లేకున్నా పలుకరిస్తున్నాను. వానను గురించి మాట్లాడుతున్నాను. అతని బాధలో భాగం పంచుకోవటం గుండా నా బాధను తగ్గించుకొంటున్నాను. వాన మీద అతను గుప్పించే ఆశలకు రెక్కలు తొడిగి మబ్బుల్లోకి ఎగరేసి చప్పట్లు కొడుతూ ఆనందిస్తున్నాను.

“వానేడ వస్తుంది? యియ్యేడంతా కరువే. పెట్టుబడి గూడా రాదు” దారిలో ఎదురై జయన్న అనటంతో అతనిమీద కోపమొచ్చింది. అపశకునాలు పలుకుతున్నాడనిపించింది.

ఎవరైనా సరే వానరాదని చెబితే నాకు బాధగా అన్నిస్తుంది. గుండెలు గుభేలు మంటున్నాయి. వాములు ఖాళీ అయి, మేపేందుకు గడ్డిలేక మొన్న రోశయ్య ఎద్దుల్ని అమ్మితే - విషయం తెలిసి అంగడి బాకీ తీర్చమని ఇంటివద్ద కూచున్న వ్యాపారే గుర్తుకొస్తున్నాడు. శెనక్కాయ పీకింతర్వాత ఇస్తానని రోశయ్య ఎంత మొత్తుకొన్న ససేమిరా వొప్పుకోలేదు. “శెనక్కాయలు ఇత్తనాలు కూడా కావు దానో ఎమొస్తుంది! ఆ వచ్చేదేదో నువ్వే ఉంచుకో. ఎద్దులెక్కలో నా బాకీ తెంచు” అంటు వాకిట్లో తిష్ట వేసుకూచుని నానారగడ చేశాడు.

నా పరిస్థితి అలాగే ఉంటుందేమో రేపు! మొన్నటి దాకా ఎంత అప్పు కావాలన్నా ఇచ్చే వ్యాపారి ఈ రోజు మొహం చాటేస్తున్నాడు. రేపు నిలేసేందుకు కూడా వెనుకాడడు. వెన్నులోంచి చలి పుట్టుకొస్తుంది ఆ విషయం తలచుకొన్నప్పుడంతా. మా మేనల్లుడు కేశవ ఊర్నించి వచ్చాడు. రాత్రి చేనివద్దకు నాబదులు తను కావలి వెళ్ళాడు.

నాకెంతో స్వేచ్ఛగా అన్నించింది.

రాత్రి వాతావరణంలో ఏదో మార్పు కనిపించింది.

“వానొచ్చేట్టుంది. మంచమింట్లో యేసుకో” ఇందిర చెప్పింది.

నేను పలుకలేదు. నిశ్శబ్దంగా మేఘాలే చూస్తున్నాను.

“వాన రావాలి గాని తడిస్తే మాత్రమేమిటి? నన్ను తడిపేందుకే వానొచ్చేటట్లుంటే నేను సిద్ధం... వానా... ఓ వానదేవుడా?... రా... నన్ను తడుపు... నీకు సత్తావుంటే నన్ను తడిపి తడిపి నానేసి మొలకెత్తేట్లు చేయి... మగాడివైతే రా?...” మనస్సు ఏదేదో పలవరిస్తోంది.

మనస్సులో భావాలన్నిటికీ నోరొస్తే ప్రతి మనిషీ పిచ్చివాడేమో?

ఎక్కడినుంచో చల్లని వానగాలి వచ్చి తాకుతోంది ఇందిర మాటల్లాగే.

నాకు తెలీకుండానే నిద్రపట్టింది.

సగం రేత్రికి ఆమె అనుమానాన్ని నిజం చేస్తూ టపటప చినుకులు మొదలైనాయి. కళ్ళు తెరిచాను. కప్పుకున్న దుప్పటి తీసి తలకింద పెట్టుకొని వెల్లకిలా పడుకొన్నాను. నా శరీరమంతా చినుకుల స్పర్శకు పులకరించిపోతోంది.

ఆ ఆనందాన్ని అనుభవించటంలో పరవశించిపోతున్నాను.

ఇందిర చెబుతోంది “వానెక్కువయిద్ది. మంచం లోపలేసుకొమ్మ”ని.

చాలా మధురంగా వినిపిస్తున్నాయి ఆ మాటలు చెవులకు.

మరీ మరీ వినాలనిపిస్తోంది.

కొద్దిసేపటికి చినుకుల సందడి ఎక్కువైంది. నేను పూర్తిగా తడిశాను. మహా ఉత్సాహంతో లేచి మంచం ఇంట్లో వేసికొన్నాను. వాకిట్లోకి లాక్కుని కాళ్ళు వేలాడేసి కూచుని చాలాసేపు వాననే గమనిస్తూండి పోయాను.

వాన బలపడలేదు. మనిషిని తడిపే వానేగాని మట్టిని తడిపే వానగాదు. మేఘాలు మాత్రం క్షణక్షణానికి బలపడిపోతూ ఆకాశాన్ని పూర్తిగా కప్పి కన్ను పొడుచుకున్నా కానరాని చీకట్లను లోకానికి మిగుల్చుతున్నాయి.

వాకిట్లోకి తల పెట్టుకొని చినుకుల చిటపట శబ్దం తన్మయంగా వింటూ పడుకొన్నాను. తెల్లారేసరికి విజృంభించి కుంభవృష్టి కురుస్తుందనీ, వెలిపిరి కొట్టి నన్ను తడిపి లేపుతుందనీ భావిస్తూ ఆ దృశ్యాల్ని కళ్లముందు ప్రత్యక్షం చేసికొంటూనే నిద్రలోకి జారుకొన్నాను.

తెల్లారి చూస్తే ఎక్కడా గోదురుకప్పల అరుపులు వినిపించలేదు.

వీధుల్నిండా ఎర్రనీరు కనిపించలేదు.

నా చూపుల్ని గమనించి “కల్లేపి చల్లిన మాత్రం కురిసిపోయింది” చెప్పింది ఇందిర.

నా కలలన్నీ కల్లలయ్యాయి.

“చేని పక్క వాన మెండా?” అప్పుడే ఇంట్లోకి వస్తొన్న కేశవను అడిగాను.

“ఇక్కడే మేలు” చెప్పాడు.

“రొండు మూడు రోజులు చూసి గుంటక తోలడం మేలు”.

వేరుశనగ దాదాపు పూర్తిగా ఎండిపోయింది. దానికేసి చూసేందుకు కూడా మనస్కరించక పగలు చేనికేసి వెళ్ళటం లేదు.

నాకింకా ఆశ చావలేదు.

మేఘాలు కళ్ళు తెరచి కనికరాన్ని రాలుస్తాయనే అనిపిస్తోంది.

మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకు, రాత్రి ఏడు గంటలకు రేడియో ముందు విధిగా కూచుని వాతావరణ సూచనలు వింటున్నాను. సుబ్బులు తాత లెక్కగట్టే జలరేకల్ని గమనిస్తున్నాను. ముసలి రైతులు చెప్పే ఆశావహ ప్రతీకల్ని నమ్ముతూనే ఉన్నాను.

“ఒక్క వాన కురిస్తే ఎంత బావుండు?” అనుకొంటూ ఆకాశంకేసి చూస్తూనే ఉన్నాను.

ఎదురైన వాడినంతా అడుగుతున్నాను “కనీసం విత్తనాలయినా దక్కుతాయా?”

అని.

“విత్తనాలేం? శనక్కట్టె అమ్ముకొంటే పెట్టుబడిగూడా వొచ్చుద్ది” చెబుతున్నారు కొందరు.

ఆశగా ఉంది. గుండె దిటవు పడుతోంది.

‘వాన రాకుండా పోతుందా!’ అనే ధైర్యం ఇంకా జారలేదు. ‘ఉదయమొస్తుంది, సాయంత్రమొస్తుంది, రాత్రికి తప్పకుండా వస్తుం’దని ఎదురు చూస్తున్నాను.

ఒక్కోసారి అనుమానమొస్తుంది ‘నిజంగా వానొస్తదా?’ అని.

అంతలోనే సర్దిచెప్పుకొంటాను మనస్సుకు. నా అనుమానాన్ని కోపంగా చూసి చెంపదెబ్బ వేస్తాను.

ఒక సాయంత్రం రాజన్న అడిగాడు మొహం వేలాడేసుకొని “ఇంగేం వానప్పదెన్నా?”

అని.

“ఖచ్చితంగా వానొస్తదబ్బీ?” చెప్పాను. మనస్సులో ఓ మూల అనుమానం పెరిగి వస్తోంది. ‘రాదేమో’నని. అలా అని వాడికి చెప్పేందుకు నాకిష్టంగా లేదు. వాణ్ణి నిరాశపరచి దిగులు పడేట్లు చేయటం నాకు నచ్చలేదు.

హఠాత్తుగా నాకో అనుమానమొచ్చింది. ‘నాలాంటి భావమే మా నాన్న, అంబవరం సుబ్బులు లాంటి ముసలాళ్ళకు కూడా ఉండి ఉంటుందేమో?’

నేను నిరాశ పడకుండా ధైర్యం చెబుతున్నారేమో?

ఏదో జ్ఞాన నేత్రం తెరచుకొన్నట్లుగా అన్పించింది.

* * * *

రాత్రి చేలో మంచె మీద పడుకోబోయే ముందు ఈశాన్య మూలగా చిన్న చేటంత మబ్బు తునక కన్పించింది.

నిర్లక్ష్యంగా చూస్తూ కళ్ళు మూసికొన్నాను.

సగం రేత్రికంతా ఏదో కమ్మని వాసనతో కూడిన చల్లనిగాలి శరీరానికి సోకి కళ్ళు తెరిచాను.

చిటపట శబ్దం చేసికొంటూ తూర్పువైపు నించి శరవేగంగా దూసుకొస్తోంది. వెనకే గాలి. దాని వెనక ఉరుములు మెరుపులు. ప్లాస్టిక్ పేపర్ ‘గూడ’పైకి లాక్కునేసరికే వచ్చి

మీదబడింది వాన. ఊపిరి సలపని వాన. తెల్లార్లు తప్పెట్ల మోతను ఒంటికి అంటించిన వాన.

ఉదయం లేచి, తడిసిన పక్షుల్లా గొడుగుల క్రింద గూడల కింద ముడుచుక పోయి ఊర్లోకి చేరుకొన్నాము.

సాయంత్రం దాకా వాన తగ్గలేదు. వాగులు వంకలు ఏకమైనాయి. రాత్రి కూడా విరమించుకోలేదు. అంతలో 'బంగాళాఖాతంలో వాయుగుండం' అంటూ రేడియో మొత్తుకోవటం, ఋతుపవనాలు అధికం కావటం వెరసి వారం రోజులు మింటికి మంటికి ఏకధారగా వాన కురిసింది.

ఏమారి ఉండటం వల్ల పొయ్యిలోకి కట్టెలు కూడా కరవై కొట్టం వాసాలు ఊడలాగాల్సిన దుస్థితి వచ్చింది. పాత మిద్దెలు బుంగలు పడి కుండలు సెరవలు ఇంటినిండా అడ్డుంచుకోవలసిన పరిస్థితి కలిగింది.

వాన వెలిసిన ఉదయం చేనివద్ద కెళ్ళాను - ఎట్లుందో చూద్దామని, వీలైతే తేమతోనే చెట్లు పీకుదామని.

చేనికేసి చూసి నిర్వీరుణ్ణయాను.

చెట్లు కనిపించలేదు అసలు. చేనంతా నల్లగా ఉంది. ఆకులన్నీ కుళ్ళిపోయి నేలకు అంటుకొని ఉన్నాయి. ఎండి గలగలమంటోన్న శెనక్కట్టె వారం రోజులు తడవటం వల్ల పాచిపోయింది.

ఒక చెట్టు పీకి అదిరిపడ్డాను.

కాయల్ని భూమిలోనే వదలి కుళ్ళిన ఊడలతో అస్తిపంజరంలా బైటకొచ్చింది అది.

గట్టుమీద అలాగే కూలబడ్డాను.

'కనీసం గొడ్డు మేత కూడా దక్కకుండా పోయింది ఈ పాపిష్టి వానతో'.

ఒక్కరోజు కురిసి పొయ్యంటే రైతులు బాగుపడేవాళ్ళు.

నాన్న చెబుతుంటాడు "ఏడు కరవులొచ్చినా రైతు సేద్యం చాలించడని'.

నన్నీ ఒక్క కరవే ఊర్పించి పారిపోయేలా చేస్తోంది. కూలి పని చేసుకున్నానా పూట గడుపుకొమ్మని చెబుతోంది.

◆ ఆంధ్రప్రభ దైలి - 6.11.1994 ◆